

Wojewódzka Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Poznaniu

Wypoczynek dzieci i młodzieży

Poznań 2013

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011r. Nr 212, poz. 1263 z późn. zm.) do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne między innymi w ośrodkach wypoczynku.

Właściwy terenowo Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawuje nadzór w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków zdrowotnych i higieniczno - sanitarnych w miejscu wypoczynku zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pracownicy powiatowych stacji sanitarno – epidemiologicznych przeprowadzają kontrole turnusów figurujących w elektronicznej bazie wypoczynku (<http://wypoczynek.men.gov.pl>) w trakcie ich trwania.

Aby było bezpiecznie...

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 12, poz. 67 ze zm.) zobowiązuje organizatorów do zapewnienia m.in. bezpiecznych warunków wypoczynku, dlatego...

TEREN

-
- Teren placówki powinien być ogrodzony, mieć równą, utwardzoną nawierzchnię.
 - Otwory kanalizacyjne, studzienki i inne zagłębienia w terenie należy zakryć pokrywami lub zabezpieczyć w inny trwały sposób.
 - Szlaki komunikacyjne wychodzące poza placówkę należy zabezpieczyć, np. barierkami.
 - Piaskownice należy zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem odpadami zwierzęcymi, piasek powinien być wymieniony przed rozpoczęciem wypoczynku i w trakcie sezonu w zależności od potrzeb.
 - Należy przewidzieć miejsca na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych w odległości co najmniej 10 m od okien i 3 m od granicy z sąsiednią działką, za wyjątkiem sytuacji gdy stykają się z podobnymi urządzeniami na działce sąsiedniej.

BUDYNEK

- Zaopatrzone w bieżącą ciepłą i zimną wodę.
- Zapewnione odprowadzanie ścieków.
- W przypadku osób niepełnosprawnych w budynku należy zainstalować urządzenia techniczne, które zapewnią tym osobom dostęp na kondygnacje użytkowe.
- Poręcze należy zabezpieczyć przed ewentualnym zsuwaniem się po nich, otwarte przestrzenie między biegami schodów należy zabezpieczyć siatką lub w inny skuteczny sposób.
- Stopnie schodów powinny być równe i .
- Sufity, ściany, podłogi, posadzki a także stolarka okienna i drzwiowa powinna być w dobrym stanie technicznym.

MIKROKLIMAT

- We wszystkich pomieszczeniach budynku powinna być przewidziana skutecznie działająca wentylacja grawitacyjna lub mechaniczna.
- Okna powinny mieć konstrukcję umożliwiającą otwieranie co najmniej 50% ich powierzchni w danym pomieszczeniu w celu wietrzenia.
- W pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia należy zapewnić temperaturę co najmniej 18⁰C, a w pozostałych zgodnie z tabelą:

Temperatury obliczeniowe	Przeznaczenie lub sposób wykorzystywania pomieszczeń	Przykłady pomieszczeń
+16 ⁰ C	Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi bez okryć zewnętrznych, znajdujących się w ruchu	sale gimnastyczne
+20 ⁰ C	Pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi bez okryć zewnętrznych, nie wykonujących w sposób ciągły pracy fizycznej	pokoje mieszkalne
+24 ⁰ C	Pomieszczenia przeznaczone: <ul style="list-style-type: none">- do rozbierania,- na pobyt ludzi bez odzieży	rozbieralnie, natryskownie, sale niemowląt i sale dziecięce w żłobkach

POMIESZCZENIA MIESZKALNE

- Należy zapewnić prawidłowy stan techniczny mebli i sprzętu oraz czyste, niezniszczone koce i pościel.
- W pomieszczeniach mieszkalnych należy zachować odstęp między łózkami nie mniejszy niż 30cm.
- Zaleca się wydzielenie pokoju chorych.

POMIESZCZENIA HIGIENICZNO-SANITARNE

- Należy zachować standardy dostępności do urządzeń sanitarnych:
 - jedna miska ustępowa i jeden pisuar na 20 chłopców,
 - jedna miska ustępowa na 10 dziewcząt,
 - jedna umywalka na 5 osób,
 - jedno urządzenie natryskowe dla 15 osób.
- W ustępach z oknem i jedną kabiną należy zapewnić wentylację grawitacyjną lub mechaniczną, a w innych - mechaniczną włączaną automatycznie i spełniającą po wyłączeniu funkcję wentylacji grawitacyjnej. Na kondygnacjach dostępnych dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jedno z pomieszczeń higieniczno -sanitarnych powinno być przystosowane do użytku tych osób.
- Urządzenia sanitarne powinny znajdować się w stanie pełnej sprawności technicznej i być utrzymane w stałej czystości oraz powinny być wyposażone w mydło w płynie i ręczniki jednorazowe lub suszarki elektryczne do rąk.
- Należy zapewnić możliwość mycia rąk w ciepłej wodzie.
- Ściany pomieszczeń powinny być pokryte materiałami zmywalnymi, odpornymi na działanie wilgoci, posadzki powinny być zmywalne, nienasiąkliwe i nieśliskie.

WARUNKI DO UPRAWIANIA SPORTU I REKREACJI

- Urządzenia i sprzęt sportowy należy utrzymywać w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Wyposażenie należy nabywać wraz z atestami i certyfikatami.
- Nawierzchnia boisk i placów rekreacyjnych powinna być utrzymana w dobrym stanie technicznym.
- Bramki i kosze do gry oraz inne urządzenia powinny być umocowane na stałe do podłoża.

- W salach i na boiskach oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw należy umieścić tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

SYSTEM I - EJ POMOCY

- Apteczki znajdujące się w pomieszczeniach należy wyposażać w podstawowe środki opatrunkowe oraz instrukcje udzielania pierwszej pomocy.

PALENIE TYTONIU

- Na terenie placówki należy przestrzegać zakazu palenia tytoniu.
- W widocznych miejscach należy umieścić oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na terenie placówki.

DOKUMENTACJA

- Organizator wypoczynku powinien dysponować aktualnym (pozytywnym) wynikiem badania wody:
 - w przypadku, gdy obiekt jest zaopatrywany w wodę z wodociągu publicznego – wynik badania mikrobiologicznego,
 - w przypadku, gdy obiekt posiada własne ujęcie wody – wynik badania mikrobiologicznego i fizyko-chemicznego.
- Pracownicy powinni posiadać aktualną dokumentację zdrowotną.

STACJONARNE OBOZY POD NAMIOTAMI

Podstawowe wymagania higieniczno – sanitarne podczas wypoczynku dzieci i młodzieży prowadzonego w formie stacjonarnych obozów pod namiotami, bez stałej infrastruktury określa „Instrukcja Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie wymagań higieniczno – sanitarnych dla stacjonarnych obozów pod namiotami z czerwca 2010r.” (<http://wsse-poznan.pl/?p=1160>)

Określa ona m. in. zasady:

- lokalizacji obozu,
- bezpieczeństwa żywności i żywienia,

- lokalizacji, urządzenia i stanu higienicznego obiektów sanitarnych (umywalnie, ustępy, latryny),
- zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej, w tym dostępu do ciepłej wody,
- gospodarki ściekami i odpadami,
- organizowania części mieszkalnej obozu,
- dostępu do opieki medycznej,
- organizowania części sportowej i rekreacyjnej, w tym kąpieliska.

Bezpieczeństwo żywności i żywienia

W świetle obowiązujących przepisów prawa jednostka prowadząca działalność gospodarczą w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi i młodzieżą w połączeniu z wyżywieniem jest placówką żywienia zbiorowego zamkniętego.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.), każdy zakład produkujący żywność (w tym prowadzący żywienie zbiorowe) podlega obowiązkowi zatwierdzenia działalności przez terenowo właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w trybie i na zasadach określonych w rozporządzeniu (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str.1, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t.34, str. 319) i rozporządzeniu (WE) Nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z dnia 30.04.2004 r. str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200).

W tym celu najpóźniej 14 dni przed planowanym rozpoczęciem działalności podmiot powinien zwrócić się do terenowo właściwego powiatowego inspektora sanitarnego z wnioskiem o zatwierdzenie zakładu (w tym również obozów pod namiotami) i o wpis do rejestracji zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2007 roku w sprawie wzorów dokumentów dotyczących rejestracji

i zatwierdzania zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność podlegających urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej – Dz. U. z 2007r., nr 106, poz.730; zał. 3).

Następnie przedstawiciele właściwej dla danego terenu powiatowej stacji sanitarno – epidemiologicznej dokonują odbioru lokalu w celu wydania odpowiedniej decyzji przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Powyższy obowiązek nie dotyczy obiektów już wcześniej zatwierdzonych i zarejestrowanych znajdujących się pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Problemy związane z niewłaściwymi warunkami higieniczno-sanitarnymi w miejscu wypoczynku dzieci i młodzieży należy zgłaszać do właściwych terenowo powiatowych stacji sanitarno – epidemiologicznych, które sprawują nadzór nad warunkami wypoczynku.

Lp.	Nazwa powiatu	Adres	Tel / Fax	Telefon alarmowy
1	CHODZIEŻ	ul. Składowa 5 64-800 Chodzież	Tel. sekr. (67) 282 02 72	604 556 039
2	CZARNKÓW	ul. Zamkowa 8 64-700 Czarnków	Tel. sekr. (67) 255 22 40 Fax: (67) 255 82 36	608 636 590
3	GNIEZNO	ul. Św. Wawrzyńca 18 62-200 Gniezno	Tel. sekr./cen. (61) 426 22 42/43 Fax: (61) 426 27 77	693 023 355
4	GOSTYŃ	ul. Wrocławska 8 63-800 Gostyń	Tel. sekr. (65) 572 30 89 (65) 572 14 75 Fax: (65) 572 14 66	505 019 375
5	GRODZISK WIELKOPOLSKI	ul. Rakoniewicka 42 62-065 Grodzisk Wlkp.	Tel. sekr./Fax. (61) 444 60 67	881 915 880
6	JAROCIN	ul. Wąska 2 63-200 Jarocin	Tel. sekr. /Fax (62) 747 23 17 (62) 747 62 43	509 615 090
7	KALISZ	ul. Kościuszki 6 62-800 Kalisz	Tel. sekr. (62) 767 76 10 Fax: (62) 767 76 42	660 499 682
8	KĘPNO	ul. Poczтовая 1/3 63-600 Kępno	Tel sekr./centr. (62) 782 32 38 Fax: (62) 782 32 16	693 023 240
9	KOŁO	ul. Toruńska 72 62-600 Koło	Tel. sekr./centr. (63) 272 22 79 Fax: (63) 272 22 79	695 426 274
10	KONIN	ul. Staszica 16 62-500 Konin	Tel. dyr./ sekr. (63) 243 90 52 Fax: (63) 243 90 57	509 698 188
11	KOŚCIAN	ul. Bączkowskiego 5a 64-000 Kościan	Tel. sekr./centr. (65) 512 22 33 (65) 526 52 64 Fax: (65) 512 22 33	607 522 901
12	KROTOSZYN	ul. Floriańska 10 63-700 Krotoszyn	Tel sekr./centr. (62) 725 26 34/35 Fax: (62) 722 05 91	603 119 875

13	LESZNO	ul. Niepodległości 66 64-100 Leszno	Tel. sekr./centr. (65) 526 15 15 (65) 526 21 97 Fax: (65) 526 21 41	603 687 942
14	MIĘDZYCHÓD	ul. Strzelecka 12 64-400 Międzychód	Tel. sekr./centr. (95) 748 24 08 (95) 748 24 11 Fax: (95) 748 35 01	502 275 445
15	NOWY TOMYŚL	Plac Niepodległości 4 64-300 Nowy Tomyśl	Tel. sekr./centr. (61) 442 08 00 Fax: (61) 442 28 69	608 659 597
16	OBORNIKI	ul. Józefa Piłsudskiego 76 64-600 Oborniki	Tel. sekr./centr. Fax (61) 296 04 07	502 305 913
17	OSTRÓW WIELKOPOLSKI	Pl. Stefana Rowińskiego 3 63-400 Ostrów Wielkopolski	Tel. sekr. (62) 737 89 00 Fax: (62) 737 89 20	504 285 334
18	OSTRZESZÓW	ul. Gen. Sikorskiego 58 63-500 Ostrzeszów	Tel sekr./centr./Fax (62) 732 07 70	693 461 169
19	PIŁA	Al. Wojska Polskiego 43 64-920 Piła	Tel. sekr./centr. (67) 351 98 78 (67) 672 52 98 Fax: (67) 35 19 880	693 450 561
20	PLESZEW	ul. Poznańska 30 63-300 Pleszew	Tel. sekr./centr./ Fax (62) 508 13 30	694 534 040
21	POZNAŃ	ul. Sieroca 10 61-771 Poznań	Tel. sekr. (61) 856 28 50/51 Fax: (61) 853 18 49	609 794 670
22	RAWICZ	ul. Wały Jarosława Dąbrowskiego 2 63-900 Rawicz	Tel. sekr./centr./Fax (65) 545 39 37	602 534 361
23	SŁUPCA	ul. Kościuszki 9 62-400 Słupca	Tel. sekr./centr. (63) 274 36 42 Fax: (63) 27 43 643	691 751 835
24	SZAMOTUŁY	ul. Chrobrego 8 64-500 Szamotuły	Tel. sekr./centr/fax. (61) 292 15 34/70	500 062 249
25	ŚREM	ul. Wiejska 2 63-100 Śrem	Tel. sekr./centr. (61) 283 54 75 Fax: (61) 283 54 91	502 483 830
26	ŚRODA WIELKOPOLSKA	ul. Żwirki i Wigury 1 63-000 Środa Wlkp.	Tel sekr./centr. (61) 286 70 80 Fax: (61) 285 41 76	602 297 591
27	TUREK	ul. Uniejowska 1 a 62-700 Turek	Tel. centr/sekr. (63) 280 36 82 Fax: (63) 280 36 99	697 777 304
28	WĄGROWIEC	ul. Gnieźnieńska 49 62-100 Wągrowiec	Tel. sekr./centr./Fax (67) 268 56 80	504 156 611
29	WOLSZTYN	ul. Michała Drzymały 16 64-200 Wolsztyn	Tel sekr./centr. (68) 347 32 49 Tel./ Fax: (68) 384 20 23	508 396 948
30	WRZEŚNIA	ul. Wrocławska 42 62-300 Września	Tel. sekr./centr. (61) 436 07 32 Tel./Fax: (61) 640 32 06	692 418 250
31	ZŁOTÓW	pl. Michała Hubego 1/1 77-400 Złotów	Tel sekr./centr./Fax (67) 349 16 91 sekr./centr. (67) 349 16 92	693 532 730

Akty prawne

1. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011r. Nr 212, poz. 1263 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz. 55 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010r. Nr 136, poz. 914 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz. 1240 ze zm.).
5. Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 2004 Nr 139, str. 1 ze zm.).
6. Rozporządzenie (WE) Nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 2004 Nr 165, str. 1 ze zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wycieczki dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 12, poz. 67 ze zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 ze zm.).
10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. Nr 86, poz. 478).
11. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. poz. 286).
12. Instrukcja Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie wymagań higieniczno - sanitarnych dla stacjonarnych obozów pod namiotami, Warszawa, czerwiec, 2010 r.